Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 233. Vineri în 20 Octobre (1 Novembre).

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserțiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele și tacsele se plătesc în Timișoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 4.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Alegerea de primariu al Vienei.

Timișoara, 1 Novembre n.

(=) După un interegnu de cinci luni, timp relativ scurt, dar' destul de lung spre a încordá până la suprem spiritele vienezilor ațițate deja prin alegerile comunale, s'au deschis în fine urnele, ca sĕ primiască în fine voturile date pentru acela, care va avè sĕ ocupe însemnatul post de primariu al bĕtrânei Viene.

Alegerea de Marți a dovedit, că toate înjurăturile, metechnele, chiar și presiunile eserciate de presa liberală zădarnice au fost. Frântu-s'au toate cum valurile murdare de stânci se frâng.

Primariul ales al Vienei este astăḑi *capul antisemiților din Viena: Dr. Carol Lueger.*

De și resultatul alegerei din 29 a curentei s'a putut prevedè; de și elementul antisemit s'a documentat covêrșitoriu deja la alegerile comunale, unde majoritatea de două terțialități asigurată li-a fost acestora; — presa jidovească atât cea din Viena cât și cea din Budapesta e consternată și răcnește dureros sub lovitura primită de la vienezi.

Le înțelegem *»durerile«*.

Pe cea de dincolo o îngrozesc drepturile ce consiliul comunal le are, de a schimbá chiar statutul comunal, o înspăimêntă mĕsurile ce poate sĕ le iee un consiliu comunal cu *sentimente creștinești* față de posturile orășenești și în afacerile economice ale orașului, unde mulți perciunați cu îmbelșugare se învredniceau din »liberalismul« partidului până acum dominant și în detrimentul lumei comerciale creștine.

Pe asta de dincoace încă o înțelegem, — că doar' surori sunt. Numai cât aceasta e mai rafinată .... Ea se mai nutrește cu speranța, că alegerea lui Lueger nu va aflá sancționare la locurile prea înalte.

De altfeliu și Jeremiadele ei pe aceeași voce cu cea de dincolo de Leitha, deplâng mărirea de »odinioară« și desastrul de astăḑi al »fraților liberali.« În jalnica melodie însĕ se strecoară și o voce proprie, dominantă, cea a cunoscutei arogan̦te și a închipuirei șoviniște: Lueger, sincerul bărbat de stat, care nu s'a sfiit nici-când de a-și arĕtá ura și dispreţul sĕu față de »liberalismul« și șovinismul maghiar, sĕ devină capul residenței imperiale austro-ungare? Un Lueger, acest »Hannibal ante portas« al iudaismului sĕ represinte Viena la mileniul din Budapesta? Sunt întrebările ce presa liberală din Ungaria și-le pune și le și rĕspunde susținĕnd de *imposibil*, ca Lueger sĕ fie oare-cândva întărit de primariu al Vienei.

Și înadevĕr că nu se poate ștí, dacă alegerea lui Lueger va fi întarită ori ba?

E drept că concḩiḑĕnd din cuvintele rostite de ministrul-president Badeni în vorbirea sa de program cu privire la *»momentele religioase«* și *repetate* așa ḑicĕnd de Lueger după alegere, s'ar putè crede, că întărirea nu ar prea aflá impedimente.

Nu este însĕ ertat sĕ trecem cu vederea faptul, că suntem în Austro-Ungaria, unde crise se resolvă și satisfacțiuni se dau cu — piciorul.

Ori cum va fi însĕ, resoalve-se cestiunea primariatului din Viena după ori-ce calapod, faptul fapt rĕmâne, și acela este, că poporațiunea băstinașă a Vienei e mânată de un curent pe cât de sănĕtos pe atât de viguros antisemitic, și că în ultimele acte de alegeri a dovedit că visul, — abia cu câți-va ani mai nainte — chimeric, astăḑi e realisat: *Viena e antisemită,* **e creștină**.

Nu e de credut, ca sĕ esiste mĕsuri fie acele cât de escepționale, cari sĕ poată sterge antipatia și dispreţul din inimele vienezilor față de semiți, atât de tare s'au încuibat într'ênșii acelea sentimente. Nimicirea alegerei lui Lueger nu numai că nu va pune stavilă acestor sentimente, din contră le va crește ca cu atât mai impetuos sĕ isbucnească.

În cât pentru noi, aderenți sinceri ai programului nostru național, în care antisemitismul nu e cuprins, mărturisim, că nu am avè nici un motiv de a apreciá cu aceasta căldură actul de sub întrebare. Considerând însĕ neobicinuitul sbor ce'l luá semitismul în sĕptĕmâna trecută în parlamentul țerei noastre, vĕḑĕnd isbânda antisemită din Viena, nu ne putem suprimá sentimentele de bucurie, identificându-ne cu Lueger, că victoria raportată nu este a partidului antisemit asupra celui liberal, ci este victoria creștinismului asupra semitismului și a slușbașilor lui.

Colonisti păcăliţi.

Reproducem mai jos o corespondență apărută prima-oară în »Egyetértés«, apoi reprodusă în mai multe ḑiare. Casul de jos ilustrează pe deplin ce mârșăvii sunt în stare sĕ comită *marii și »adevĕrații« patrioți* ai nostri. Mai remarcabil e, că bieții colonisti sunt toți maghiari neaoși aduși în Banat cu scop de maghiarisare, va sĕ ḑică de același neam cu dl de *Gyürky,* care cu multă fală patriotică se lasă întitulat de »escelență«. Eată »escelența« sa ce fapte »escelente« sĕvêrșește:

Coloniștii de pe posesiunile contelui *Gyürky* au părăsit locuințele lor de mai nainte din Szöregh, Orosul-mic și Seghedin și s'au aședat, amăgiți fiind de un agent cu numele *Politzer,* în comunele Iermata, Medveș și Giroda. Îmbătați de promisiuni, oamenii veniau cu bucurie spre Banatul fructifer, sperând că aici o sĕ se fericească. Contractul suná: contele le predă un complex de 500 jugĕre, care sĕ se plătească în rate de 20 fl. în restimp de 50 ani, mai departe drept cauțiune fie-care sĕ depună 10 fl. pe jugĕr. Oamenii s'au declarat cu toții de solidari. Ajungĕnd aici, vre-o 400 familii au obținut 2750 jugĕre, celelalte aproximativ 2250 jugĕre; pămênturile cele mai bune erau date în arĕndă. Oamenii s'au îndestulit în urma lipsei în care se aflau, de și în raport cu suma cauțiunei au pămênt mai puțin. Ca recompensație pentru pămêntul slab li-a permis stimabilul conte, că rata primă sĕ o plătească ulterior, însĕ cu condițiunea, ca secerișul present sĕ-i servească ca pemn, până ce vor plătí rata primă. S'au chinuit colonistii anul întreg, stând plini de speranțe înaintea unui seceriș strălucit, durere însĕ, deșarte au rĕmas speranțele lor. În luna lui Iuliu după seceriș fiind onorabilul conte de părerea, că oamenii o sĕ-și vîndă bucatele și sĕ o iá la sănĕtoasa, fără a-i plătí, li-a intentat proces pe lângă următoarele pretensiuni: sĕ i-se plătiască rata primă anticipative și ca pemn secerișul de pe 3000 jugĕre.

Judele investigator fără considerare față de bieții oameni li-a ordonat secuestrare, îndatorându-i prin sentință, că au sĕ predeie contelui întregul seceriș. Apelarea lor a fost zădarnică, onorabilul conte a pretins esecuțiune, și acum

Foișoara „Dreptății“

Verescsagin și cartea lui.

Literatura rusească de un curs de vreme încoaci înaintează cu pași hanibalici. Scrierile autorilor ruși sunt puse la cântariu înaintea altor scriitori europeni. Un atare giuvaer din bogata literatură a Rușilor e și cartea nu de mult scoasă la lumină a lui Verescsagin, un pictor cu renume european.

Marele artist tot așa de bine și de norocos mânuiește peana ca și penelul, și unul și altul îi servește spre descrierea și zugrăvirea părții crunte și dureroase a rĕsboiului. Lupta, pre cum și urmările ei fatale sunt subjectele de predilecţiă ale lui Verescsagin.

El a luat parte la diferite lupte, nu ca simplu privitoriu, ci ca luptătoriu. Născut la 1842 în ținutul Novgorodului, s'a dedicat la început carierei militare, și deja în etate de șeptespreḑece ani îl vedem ca oficer de marină. În anul 1870 s'a alăturat la espedițiunea din Turgestan, comandată de generalul Kaufmann, ear' cu șepte ani mai târḑiu a luat parte la rĕsboiul ruso-româno-turc, în care și el a fost rănit. Ranele primite încă pe la începutul rĕsboiului nu'l alterară de loc, și nu-i tăiară pofta de a luá și mai încolo parte la lupte și de a priví grozăveniile acestor lupte, ce i-se desfășuraseră 'naintea ochilor. La asaltul și ocuparea Plevnei încă a fost de față.

Istoria amorului lui Nerdovzev, scriitorului nu de mică valoare, constitue partea cea mai interesantă a schițelor lui Verescsagin. Ea e împănată cu o întreagă serie de scene din rĕsboiul ruso-româno-turc. Nastasia, o fată tineră și frumoasă, și cu multe însușiri din ale tinereței, dimpreună cu o mătușă a sa se grăbesc într'o resuflare pentru a ajunge cât mai curênd la teatrul luptei, ca sĕ ajutoreze și sĕ lecuiească pe amicul lor, pe Polovzev. Acesta recăpĕtându-și sănĕtatea, amicile lui nu stau în nelucrare, ci cu aceeași compătimire, cu același pas de îngrijire și de alinare, împinse de un imbold firesc al inimei lor simțitoare, sĕ dau în vênt, ca sĕ înspire o rază de speranță în jurnalistul Nerdovzev, sĕ'l vindece și pe acest vecin al amicului lor; eată dorul spre care se concentrează toate gândirile, nisuințele și silințele lor.

Din vorbă în vorbă dulce, tinerii se 'ndrăgostesc. Dragostea lor nu e de durată, căci Nerdovzev moare sub greutatea durerilor ranelor sale, ear' juna fată îi urmează. Boala, epidemia din spital a cuprins'o și pe ea, și i-a luat vieața. Acesta e sfêrșitul tragic al istoriei amoroase, pe care eu o am ghemuit'o ca într'o coajă de nucă.

Nu cu mai puțin succes colorează Verescsagin grozăveniile înfiorătoare ale rĕsboiului. El e un adevĕrat măiestru în stilistică, peana-i desteră stă par'că se întreacă penelul, și nu știi cui sĕ-i dai întâietate. Îți arată sguduitoriul spectacol al rĕsboiului. Te conduce la masa de operație, prin îngustul spațiu al spitalelor, unde găsești răniți cu duiumul și partea cea mai mare din ei cu ultima resuflare pe buze. Te conduce prin pătura groasă a aerului infectat și a mirosului greu prevenit din ranele grave, din cangrene și din tetanos, așa, în cât nici medicii, nici ajutorii lor nu se cutează apropiá de răniți, fără a avè o țigară în gură.

Îngrijitoarele cari împlinesc și sĕvêrșesc de bună voie sublima sarcină de sororă de caritate, se grăbesc de a dá mână de ajutoriu, de a legá și oblojí ranele soldaților, sprigininduși și mângâindu-i în dureroasele operațiuni, înfruntând cu o tărie de fer mirosul degajat din miasmele aerului stricat prin ranele sângeroase.

Multe și feliurite mai sunt ranele acestor oameni! Fețe scofilcite, spălăcite și mutilate, rânduri de larcimi, șiroaie de sânge, ce curge ca dintr'un isvor pe fețele sĕrmanilor răniți, mâni

se află tot secerişul sub sequestru esecuţional. De curator sequestral a fost denumit oficiantul Iosif Mosdosy, care considerând miseria fără margini a bieţilor colonişti, a renunţat la postul acesta onorific. În locul lui a fost denumit Iosif Varga, care 'şi împlineşte oficiul sĕu sub paza gendarmilor. Bieţii oameni sunt predaţi luptei cu foametea.

Datorinţa autorităţilor competente e, ca sĕ ajutore 400 familii, cari strigă — după pâne."

Străinătate.

Tarburările din Turcia. (L o n d r a, 31 Octobre.) Agenţa Reuter raportează din Constantinopol, că sultanul a trimis representanţilor sĕi din străinătate o notă circulară în carea declară, că turburările de prin provinciile Turciei au fost provocate din partea armenilor. Ordinea e restabilită earăşi afară de districtul Baiburg, unde o ceată de 400 armeni armaţi ameninţă siguranţa mohamedanilor. Conform rapoartelor oficiale turceşti, în districtul Zeitun armenii au făcut revoluţiune. Poarta a decis sĕ chieme sub arme o parte a reservistilor şi a soldaţilor eliberaţi de serviciul activ spre a-i consigná în cele şease vilajete unde au sĕ se întroducă reformele. Greutatea o constitue însĕ lipsa de bani.

Rusia contra Angliei. (P e t e r s b u r g, 31 Octobre.) Foaia oficială rusească în partea neoficială face o revistă politică, în carea considerá de corectă părerea acelor diare din străinătate, cari susţin, că resolvarea cestiunei armene are a se mulţumí nu Angliei, ci acţiunei colective a Rusiei, Franciei şi Angliei. Pentru Francia şi Rusia pondul cestiunei a constat în aceea, că drepturile şi interesele supuşilor creştini ai sultanului sĕ se asigure, faţă cu nisuinţa Porţei de a se subtrage de la satisfacerea obligămintelor impuse ei prin contractul de la Berlin. Din compromisul acestor trei puteri însĕ a lipsit încrederea în sinceritatea interventiunei Angliei, pentru că amĕsurat părerei cercurilor politice, pe puterile interesate în Orient le-a atins de sigur neplăcut politica ecuivocă urmată de diplomaţia engleză în aceasta cestiune şi carea erá sĕ meargă aproape până la dimicarea Turciei. Neîncrederea Europei faţă cu direcţiunea politicei engleze nu s'a manifestat nici când în aşa mĕsură ca tocmai acum.

(V i e n a, 31 Octobre.) La acest atac al diariului lui *Lobanov* contra politicei orientale a Angliei „Neue Fr. Presse" observă următoarele: Anglia prin sforţata-i energie a raportat în Constantinopol succese problematice; faţă cu acestea succesul ajuns de Rusia în Asia-ostică prin contractul încheiat cu China se poate consideră de positiv. Acum easă la iveală mai tare rivalitatea dintrĕ aceste doue state, dar' sĕ nu uităm, că Anglia şi-a perdut grandioasa posiţiune şi de dragul Armeniei a mers atât de departe, în cât acum mohamedanii 'şi vĕd în Rusia ocrotitoriul. Semioficioasa rusească în acusa, că Anglia tinde la dimicarea Turciei, îşi caută titlu de drept spre a-şi asigură avantagii în Asia-ostică, contra cărora afară de Anglia nimenea n'are nimic în contra.

Crisa Franciei. (P a r i s, 31 Octobre.) Presidentul *Faure* a concredut lui B o u r g e o i s formarea cabinetului. Bourgeois a conferat eri seara cu Lockroy, Cavaignac şi Peitral cu privire la portfelul ministeriului de rĕsboiu. Lui *Hannotoux* i-a îmbiat sĕ-şi ţină portfelul esternelor, dar' fiind-că acesta nu se învoieşte cu modificarea contractului încheiat cu Madagascarul, probabil, că fostul ministru de esterne nu va primí ofertul lui Bourgeois.

La cas că Bourgeois va primí definitiv mandatul de a formá cabinet, dînsul îşi va reservá sie-şi portfelul internelor. Celelalte resorturi vor fi distribuite probabil astfeliu: *Peytral* finanţe, *Daumes* colonii, *Lockroy* marină, *Barthou* lucrări publice, *Cavaignac* rĕsboiu. *Hannotoux, Lebon* şi *Poincaré*, dacă voiesc, pot sĕ-şi ţină portfelurile avute în cabinetul Ribot.

B o u r g e o i s a mai fost în patru rĕnduri ministru. De la 17 Maiu 1890 până la 5 Aprile 1893 a fost membru al cabinetelor Freycinet, Loubet şi Ribot ca ministru de culte, respective de justiţie. Profesiunea sa politică e radicalismul.

Căderea guvernului bulgar. (S o f i a, 31 Octobre.) Fiind-că principele Ferdinand n'a voit sĕ subscrie tecstul mesagiului de tron, care conţineá promisiunea, că prinţul Boris va trece la ortodoxie, şi fiind-că toţi ministrii pretindeau susţinerea acestui pasagiu, — deschiderea sobraniei s'a amânat pe adi d. am. la 4 oare.

Cabinetul Stoilov şi-a dat dimisiunea, dar' principele încă nu a primit'o.

Adunarea generală
a „Societăţii pentru fond de teatru român".

(Raport special al „Dreptăţii".)

Braşov, 27 Octobre n..

Banchetul.

Banchetul s'a dat în sala cea mare a hotelului „Central Nr. 1.", şi luară parte vre-o 80 persoane. Vederea 'ţi erá oare-cum uimită de armonia veselă şi dulce ca rĕcoreala diminetilor de Maiu ale noastre. Prânzul a fost admirabil, multămită comitetului arangiatoriu şi în special dlui prof. George *Chelariu*, care s'a dat în vênt numai şi numai, ca banchetul sĕ fie multămitoriu.

Şirul toastelor l'a deschis preşedintele dl Iosif *Vulcan*, care a avut locul de onoare la mijlocul mesei. Frumosul dsale toast, care s'a terminat cu o închinare pentru tron şi împĕrăţie a fost ascultat de cătră toţi stând în picioare, ear' musica „regelui violinei" Găluşcă a intonat imnul preaînalt. A toastat apoi bĕtrânul protopop al Braşovului dl *Petric* scoţĕnd în relief meritele preşedintelui Vulcan; ear' părintele Baiulescu, cu buneţa ce-l caracterisează, a golit păharul sĕu pentru sănĕtatea vechiului comitet al „Societăţii" pre cum şi pentru sănĕtatea dlui Iosif Hosszu, fostul preşedinte.

Se scoală apoi dl Vasile *Goldiş*, omul antic turnat în carne modernă şi într'o cuvêntare măduoasă dă un nimerit desghin prin „cele trecute vremi" ale neamului românesc, mai în urmă arată însĕmnătatea musicei la poporul românesc şi încheie dorind sănĕtate distinsului profesor George Dima, singurul care pricepe şi se ştie însufleţí pentru musica şi melodiile ţĕranului român, — după care dl *Dima* cu vocea opriită 'n gât şi cu ochii licurind de lacrămi, mulţumeşte pentru atenţiunea ce i-se dă şi arată apoi calităţile poporului ţĕran şi în special ale femeii române.

Directorul *Oniţiu* legănat de idei sublime, ca secretariu I. al „Societăţii" arată şi desvĕleşte secretul prin care poporul român va pute întrá pe poarta care duce la triumful Binelui şi al Adevĕrului. E de prisos sĕ mai spun, că cuvintele-i din inimă isvorite au fost acoperite de frenetice strigări de „Sĕ trăiască"!

Dl Isaia *Popa* doreşte, ca Braşovul sĕ fie cel dintâiu focular de cultură, ear' dl Ioan *Popea* profesor, presintă prin cuvinte bine chibzuite şi din inimă isvorite pe noii membri ai comitetului „Asociaţiunii p. f. d. teatru român". După ce-i caracterisează pe fie-care după valoarea lor termină închinând păharul sĕu pentru sănĕtatea nimeriţilor aleşi ai „Asociaţiunii" şi în special pentru dl Iosif Vulcan.

Dl Iosif Vulcan stăpânit de o sinceră şi profundă emoţiune, în termini călduroşi şi răpitori înfrumseţaţi cu floricele oratorice, multămeşte din adâncul inimei sale nefăţărite. „Ca braşovean mĕ consider de astădi încolo", dise dl Vulcan în mult aplaudata dsale vorbire şi toţi se grăbesc a ciocní cu încăruntitul Vulcan.

Mai toastează dl *Savu* cu mult spirit şi humor, apoi dl Valeriu *Bologa* care a vorbit şi toastat pentru unire şi buna concordie în sinul „Societăţei". Şirul toastelor l'a încheiat Emanuil *Măglaşiu*.

În decursul prânzului părintele Isaia *Popa* ne-a delectat cu mult plăcuta-i voce, de care poate fi măndru; în cântecile sale a fost acompaniat de sunetul violinei lui Găluşcă, care cugetái, că are cea mai duioasă inimă românească. La şese oare s'a ridicat şi masa, ear' publicul s'a despărţit de dl Vulcan stringêndu-i mâna cu căldură şi dorindu-i o fericită „Revedere".

Cu banchetul acesta s'au încheiat şi festivităţile arangiate cu ocasiunea adunării generale, festivităţi şi adevĕrate sĕrbări culturale, cari vor rĕmânê adânc întipărite în mintea celor cari au avut fericirea de a gustá din dulceaţa lor.

Representaţiunea teatrală.

Seara dilei de Sâmbătă 14/26 Oct. a. c. când s'a ţinut prima şedinţă a „Societăţii pentru fond de teatru român" a fost un complex bogat de toate, a fost o adevĕrată „seară plăcută". După concert, a cărui reuşită am descris'o, a urmat teatrul şi apoi balul, pe cari le-am lăsat la urmă de tot, ca nişte fructe gustoase în capĕtul mesei, *pour la bonne bouche*.

Comedia „*După teatru*" (un tasse de thée) localisată de Stefanelli după sujetul francez a lui Scribe, multămită gustului bun al dlui *Oniţiu* a fost bine aleasă şi potrivită pentru publicul ce a asistat la representaţiune. Întêmplări şi oameni din vieaţa reală, din vieaţa de adi se află într'însa, pe cari publicul le ştie şi le poate pricepe aşa cum crede şi el lucrurile. Piesa, lăsând la o parte defectele de limbă şi prea multele provincialisme moldoveneşti, este o concepţiune de merit, acţiunea este vie şi amusantă, sunt într'însa inspiraţiuni bine definite, glume şi humor, cari îţi înviorează inima şi înveselesc straşnic de bine, mai ales dacă o asculţi cu luare a minte, căci are acea putere naturală de aţi rĕcorí inima de toată durerea şi a te distrage de la toate gândirile cari resbesc a te mişcá în acel moment.

Anica (dşoara Lulucu *Nastasi*) cameriera presidentului de tribunal în Bucureşti, Mitică Bordeanu (dl *Arsenie Vlaicu*) dusă pe gânduri aşteaptă sosirea stăpânilor sĕi, cari s'au dus la teatru. „Se vede că drama din astă seară e din celea de 7 coţi, după cum se joacă acum la teatru," dice ea. Într'aceea Sucilă (dl *Ilie Savu*) întră pe neaşteptate în odaia camerierei, carea nu'l cunoscuse. El soseşte de la un ospĕţ, unde spre mai marea lui amăriciune se 'ntâlneşte cu vechiul sĕu croitoriu, căruia nu-i plătise datoria de vre-o trei ani. Pentru a nu'l apucá croitoriul de „frac", o ia la sănĕtoasa şi zărind o trăsură înaintea teatrului, se aruncă într'însa, ear' visitiul cugetând că e stăpânul sĕu, mână cu repedeală. Sucilă întră în odaia camerierei, carea sĕ spărie la început de presenţa lui. Lui Sucilă 'i place fata, şi aprindĕndu-i-se călcâiele de dragoste unde nu mi-o ia pe coarda cea amoroasă. In fine vrea sĕ plece, mai mult silit. „Inima mea rĕmâne la picioarele D-tale, Domnişoară." dise el. „Iaţi-o Dle, sĕ nu mĕ împedec de ea", rĕspunde Anica, care-şi propusese sĕ joace o şamşurcă cu bietul Sucilă. Stăpânii Anicei sosesc de la teatru, Sucilă se ascunde, ear' Bordeanu începe a-i arĕtă soţiei sale Tinca (dşoara Maria *Bogdan*) semne de jelosie şi de neîncredere. Tinca la rĕndul sĕu nu-i rĕmâne datoare cu rĕspunsul şi mi'l foarfecă, imputându-i nestabilitate în dragostea faţă de ea. Bordeanu se îndepărtează din odaia Tincei. Sucilă audind vorba Tincei, întră în odaia ei şi luând'o drept cameriera îşi ia vechiul sĕu mijloc de a face curte. Tinca îl ia drept hoţ, dar' la esplicările lui Sucilă se linişteşte şi îi place de Sucilă, căruia îi propune, că sĕ rĕmână vechil al moşiei cu 1500 lei la an. Presidentul aude conversaţia din odaia Tincei şi întră aprins de mânie. Simţemêntul de mândrie, care nu-i permite sĕ se familiariseze cu Sucilă, pe care-l ţine inferior şieşi prin posiţie, naştere, avere şi funcţie, îl

---

ciungărite, picioare schilăvite, toate aceste lasă o mulţime de întipăriri şi de impresiuni mişcătoare. Aici un soldat cu capul acoperit de scame şi zdrenţe roşite de sângele ce nu vrea sĕ înceteze de a mai curge, dincolo altul cu ranele neoblogite încă, şi mai încolo altul cu suferinţa morală întipărită în faţă, carea îl chinueşte, îl sfîrcneşte mai mult şi mai grozav de cât cea fisică. De vorbesc, atunci cuvintele lor constau numai din câte-o monosilabă, şi şi aceea şoptită numai, însoţit fiind de sângele ce ţi-'l aruncă în faţă.

— Astădi cum te afli? — întrebă medicul pe un rănit binefăcut şi îndesat, roşit însĕ de căldura nesuferibilă a durerilor ce'l stăpâneá.

— Mai bine, domnul meu, cu mult mai bine. De-'mi va ajută bunul Dumnedeu — dice soldatul — mĕ voiu vindecá şi eu, — şi-şi aşterne ochii cu duioşie asupra medicului.

— Nici nu va rĕsărí soarele, şi va fi mort — dise medicul în franţuzeşte însoţitoriului sĕu. —

— Dar' tu, cum te afli?

— Cu mult mai binişor, Măria Ta. Numai aci la cap mai simt ceva. Dar' cu ajutoriul Celui de sus, îmi va trece şi asta. — Mulţămescu-Ţi, — Măria Ta. — din inimă îţi mulţămesc.

— Capĕtă aprindere de cap. Preste vre-o câteva oare îl va stringe mâna lui Dumnedeu; şi cu asta surorile blânde ca luna îşi vĕd de drum şi de treburi. Volodja, carea nici când nu mai vĕduse de acestea, spuse, că cu totul altcum şi-le-a închipuit ea. Soldaţii s'au purtat curagios, şi muriră cu mult mai simplu şi mai uşor, de cum creduse ea.

Dup'aceea descrie Verescsagin modul de vieaţă, traiul-netraiu al soldaţilor răniţi. Câte cu dece-douĕdeci năvălesc asupra unei fransele, şi o îmbucătăţesc tot în atâtea părţi. Numai strigăte de durere ce te înduioşează şi-ţi mişcă sufletul, numai ţipete de foame ce-ţi aduc lacrimi de compătimire ochilor!

Interesantă e şi partea unde desvĕleşte în toată golătatea lor crudimile, tactica şi apucăturile comandanţilor oştirei, întrĕ cari locul prim îl ocupă Gurko şi Skobeleff. Skobeleff, cuceritoriul Caucazului şi supuitoriul Lovrei erá tare şi mare, crunt şi aspru şi nu-şi slăbeá din vorba: „copii, nu ne trebuesc prisoneri", adecă sĕ taie, sĕ măcelărească şi sĕ omoare fără milă. Gurko îşi iubiá soldaţii, erá însĕ grozav de aspru faţă de oficeri, mai ales faţă de aceia, cari tractau rĕu cu soldaţii. Despre acestia multe istorioare şi anectdote ne eternisează cartea lui Verescsagin, ale cărui povestiri sunt pline de farmec.

Emanuil.

face ca sĕ-şi rĕsbune asupra lui Sucilă, care luând pe Bordeanu drept vechiul vechil al Tincei, îi dă cu ceva piper *benin-benin* pe la nas. Furia lui Bordeanu la audul sarcasmelor lui Sucilă se măreşte din ce în ce, mai apoi se preface într'o furie legeră, într'un feliu de *ira furor brevis*. Bordeanu, în cavalerismul sĕu, provoacă pe Sucilă la duel, se bat, dar' nu se rănesc. Tinca la audul zăngănitului săbiilor e cuprinsă de grija sorţii soţului ei. Sucilă esplică cum a ajuns el aci şi Bordeanu îl primeşte apoi ca vechil al sĕu. Acesta este cuprinsul comediei „După teatru".

Ce priveşte esecutarea, ea a fost bine succeasă. Diletanţii s'au achitat conştienţios; au studiat piesa cu temeinicià, şi şi-au dat bine seama de argumentul ei şi s'au ştiut pătrunde de objectul ce autorul şi-a propus scriind-o şi la mijloacele ce a cugĕtat, ca sĕ producă efect.

D-ra *Lulucu Nastasi* şi-a studiat rolul cu multă atenţiune şi cu ultima espresiune a îngrijirei. Modul de a se presentă şi de a umblă al dşoarei Nastasi, în a acţionă sau în partea mimică, în gesticulaţiune, şi în îmbrăcăminte a fost un motiv de o deosebită satisfacţiune pentru spectatori, vĕdĕnd siguranţa şi naturalul cu care d-şoara Nastasi a interpretat rolul Anicei.

D-şoara *Maria Bogdan* în rolul presidenţei încă a debutat cât se poate de bine. Ne-ar plăcè foarte, când ni-s'ar dá cât se poate de des ocasiune de a o vedè pe bină.

Rolul dlui *Vlaicu* a fost cât se poate de greu, dar' cu toate acestea bine succes. Transformările, rîsul dispreţuitoriu şi batjocoritoriu, privirile curioase înspre Sucilă şi soţia sa Tinca, nobleţa şi majestatea ce se amestecă cu un oare-care principiu de orgoliu, mai cu seamă când se tractă de demnitatea, de puterea şi de meritul superior al lui Bordeanu, toate aceste însuşiri şi acţionări au fost bine jucate.

Jocul dlui *Savu* în rola lui Sucilă: un succes, un triumf, gesturi frumoase, îngrijite, mĕsurate, mişcări estetice şi bine potrivite, înfăţişare admirabilă. Am sĕ observ însĕ, că cuvintele ce se rostesc *a parte*, şi încă atât de des în piesa „După teatru" nu e bine când se adresează publicului, de oare-ce pe acesta şi pe jucătoriu îi despărţese un zid, ca sĕ mĕ esprim aşa. Jucătoriul nu are de a face absolut nimic cu publicul după a mea părere. Încolo dl Savu în rolul principal al lui Sucilă, potrivit dispositiunilor sale naturale şi circumstanţelor sale a jucat cu claritate, natural şi fără genă, împlinindu-şi bine şi cu perfecţiune rolul sĕu.

Publicul nu a lipsit. Aplausele au fost preste mĕsură, ceea-ce se esplică şi din faptul, că toţi diletanţi aparţin clasei celei mai inteligente şi cari au avut şi tragere de inimă şi zel şi rîvnă pentru a ne face o seară de bucurie. Ansamblul general a reuşit cât se poate de bine şi piesa s'a montat cu cea mai mare îngrijire, ceea-ce se poate mulţumí destoinicului regisor, dlui Virgil *Oniţiu*.

Ultima ce am a dice e: La revedere cât mai curĕnd domnişoarelor diletante şi domnilor diletanţi!

Balul.

Balul dat după representaţiunea teatrală a succes preste aşteptare şi 'mi-a făcut impresia, că Braşovul nostru e un oraş din cele descrise în Halima. A fost o îmbulzială teribilă, preste 300 persoane au luat parte la acest bal. Quadrilul I s'a jucat de vre-o 120 părechi şi veselia a mers *crescendo* până 'n dori de di, ear' dansul s'a continuat *con amore* pasionat în audul musicei militare, carea prin întrevenirea simpaticului căpitan *Biju* de la regimentul 51 aflător aici, a dis până dimineaţa pentru esorbitantul preţ de 30 fl. Venitul petrecerii a fost frumos.

M'am încercat sĕ-'mi notez numele tuturor participanţilor dar' n'am reuşit. Pentru astfel de lucru sĕ cerea o *peană* în puternicul înţeles al cuvĕntului. De şi sunt raportor, dar' mai presus de toate sunt om, şi aşa totdeauna trebue sĕ cânt acelaşi cântec, de câte-ori vine vorba despre tema asta.

In simplul dar' frumosul costum sĕlişteneso am observat pe dşoarele: Victoria Branişte şi Sofia Glodariu, în costum fantastic foarte frumos dna Virginia Vlaicu, în costum din Scheii Braşovului s'a presentat dşoara Mariţi Stinghe, ear' în costume din România au fost cele mai multe, între altele doamnele: Navrea, Moldovan Elena, Oncioiu, domnişoarele: Maria Popea, Mica Stinghe, Agniţi Nastasi, Tini Popoviciu, Mariţi Navrea, Hâlmu, Elena Florea, Elena Sfetea, Eugenia Sfetea, Alexandrina Dogariu, Elena Dimitriu, Irina Manciu, Pachiţa Voicu, Leonora Moldovan şi altele multe, a căror nume pe lângă toată bunăvoinţa nu mi-le aduc a minte.

Cu aceasta îmi încheiu şi eu rapoartele despre cele petrecute cu ocasiunea adunării generale a „Societăţii" în Braşovul d'aurit.

Emanuil.

Cronică.

Timişoara, 1 Novembre n.

Concert la Lugoşiu. Reuniunea rom. de cântări şi musică din Lugoşiu arangiază sub conducerea şi în beneficiul dlui dirigent I. Vidu, un concert împreunat cu joc, Sâmbătă în 2 Novembre n. în sala hotelului „Regele Ungariei". Începutul la 8 oare seară. Preţul de întrare: pentru membri: de familiă 1 fl. 20 cr., pentru persoană 50 cr.; pentru nemembri: de familiă 2 fl., de persoană 80 cr. Venitul curat e destinat ca ajutoriu dlui I. Vidu pentru completarea studiului sĕu la un conservatoriu din străinătate. Programul: I. 1. I. Vidu: „Resunet de la Crişana" (cor micst cu solo cântat de dl I. Dobrei). 2. G. Musicescu! „Fost-ai leleo . . . ." (cor micst). 3. I. Mureşan — I. Vidu: „Trecui valea" (cor micst). II. 4. I. Vidu: „Bobocele şi inele" (cor bărbatesc). 5. I. Vorobchieviciu — I. Vidu: „Înainte . . ." (cor de băieţi). III. 6. I. Vidu: „Cătră glasul celui ce strigă în pustie" (cor micst bisericesc). 7. T. Cerne — I. Vidu: „În zorii dilei" (cor micst). 8. I. Vidu: „Marşul lui Mihaiu eroul" (cor micst).

Avis. Tinerul Simion Muntean, de presinte dirigentul corului din Fenlac, care până acum a instruat mai multe coruri bisericeşti, aduce la cunoştinţa acelora, cari doresc a înfiinţă coruri, că dînsul, pe lângă un salariu modest, e gata a luá această sarcină asupra sa. Poate tot-deodată instruá şi jocurile naţionale „Căluşeriul" şi „Bătuta". — Noi îl recomandăm cu toată căldura publicului care ar avè lipsă de un atare instructor. — A se adresá la Simion Muntean, dirig. corului din Fenlac (Fönlak Temes m.).

Necrolog. Damaschin *Marcu* înv. gr. or. rom. în comuna Cireştenuş, a reposat la 24 Octobre n. fiind împărtăşit cu Sta Taină, în etate de 57 ani după un serviciu de 36 ani ca învĕţătoriu. Înmormĕntarea s'a sĕvĕrşit în 26 st. n. după ritul gr. or. prin părintele Pavel Popoviciu, Ioan Puşcan şi capelanul local Nicolae Jurca. Pe decedatul îl deplâng soţia sa Maria şi fiii Romuluş econom, Corneliu preot şi Pompeiu rig. în drepturi. Fie-i ţĕrina uşoară şi memoria binecuvĕntată!

Eroare de tipariu. În primarticolul nostru din numĕrul de eri sĕ se cetiască „*iminent*" în loc de „*eminent*".

Prădăciune la mănăstire. „*Timpul*" scrie: Într'una din nopţile trecute, pe când toate călugăriţele de la mănăstirea Adam (judeţul Tutova) dormeau tun, eată că nişte indivizi bat la poarta mănăstirei. Erá o vreme rea şi roabele lui Ddeu se ghemuiseră ca pisicele câte 2—3 într'un pat.

Maica Elisabeta Popa, audind sgomotul a deschis uşa şi a întrebat pe necunoscuţii cari bătuseră la poartă: ce vreau. Ei au rĕspuns întâiu că sunt oameni buni şi au întrat înlăuntru.

În odaia aceea se află şi maica Ecatarina Vĕrgolici. Indivizii erau tâlhari şi imediat ce au întrat în odaie, au cerut cu glas ameniţătoriu: bani!

— N'avem bani! rĕspunseră cele două călugăriţe.

Atunci tâlharii s'au repedit asupra celor două femei şi au început sĕ le bată şi tortureze îngrozitoriu, căci credeau că ele totuşi vor fi silite la urma urmei sĕ spună unde 'şi ţin banii ascunşi. Banditii nu credeau odată cu capul că maicele n'aveau bani.

În sfĕrşit negăsind parale, hoţii au luat un val mare de şiac, mai multe valuri de pânză şi alte objecte de valoare, pe cari le-au găsit în odaie.

După aceea au dispărut în întunericul nopţei.

Călugăriţele au fost găsite a doua di dimineaţă stâlcite în bătaie, întinse pe jos în odaie. Celelalte maice au dat de ştire autorităţilor cari s'au transportat la faţa locului şi au anchetat.

Călugăriţele au fost transportate la spitalul Beldiman din Bĕrlad.

De urma banditilor nu s'a putut dá până acuma.

Literatură, artă şi ştiinţă.

Raportul dlui I. Duca, procuror-general al curţei de apel din Bucureşti, adresat dlui ministru al justiţiei sub Nr. 10.337, prin care supune resultatul lucrărilor congresului internaţional penitenţiar, ţinut la Paris în luna Iuniu anul curent.

(Continuare.)

S'a arĕtat cum din punctul de vedere al celerităţei mersului cursului justiţiei, permite sistemul bipărţit a se recunoaşte din capul locului şi după singurul esamen al caracterelor unei infracţiuni, ce cualificare urmează a i-se dá, fără a mai fi necesitate a se preocupă şi de circumstanţele accesorii ce se pot revelá în cursul desbaterilor şi cum astfeliu s'ar evitá trimiterea afacerilor de la o instanţă la alta; cum pe de altă parte, din punctul de vedere al unei bune administraţiuni a justiţiei, tribunalele corecţionale, cari nu ar mai avè a statuá asupra unui numĕr considerabil de delicte contravenţionale, ar putè consacrá un timp mai mare la esaminarea afacerilor mai serioase ce li-ar fi diferite.

Din punctul de vedere al penalităţei, D. Prins a mai făcut sĕ se observe, că vechia divisiune în pedepse criminale, corecţionale şi de poliţie, a perdut ori-ce semnificaţiune de când închisoarea a devenit o pedeapsă aplicată generalmente tuturor delicuenţilor, şi de când amenda însăşi se converteşte în închisoare; că, în ce priveşte închisoarea în sine, vechia denominaţiune de muncă silnică, reclusiune, corecţiune, nu mai are raţiune de a subsistă; de când în ţĕrile în cari regimul celular esistă, acest regim a devenit oare-cum regimul unic.

Împărţirea tripărţită, de şi de pură formă, nu mai este nici respectată în fapt, căci cu sistemul corecţionalisărei vedem dilnic crime transformate în delicte şi delicte în contravenţiuni. Nici chiar instanţele judecătoreşti nu se mai închină înaintea acestei clasificări tripărţite, şi se vĕd casuri în cari judecătorii apreciază cu mai puţină severitate circumstanţele agravante ale faptului, sau chiar le esagerează numai pentru a ajunge a dá acelui fapt o calificaţiune de aşa speţie, în cât sĕ poată astfeliu schimbá şi natura pedepsei, ceea-ce constitue un adevĕrat pericol.

Venind la organisarea judecătorească, s'a arĕtat că nu esistă nici o necesitate de a se repartisá judecarea infracţiunilor de drept comun între juraţi şi tribunale; că entusiasmul ce a esistat odinioară pentru instituţiunea juraţilor s'a mai rĕcit, şi, pentru a întrebuinţá însaşi espresiunea Dlui Prins, „cet enguement a passé de mode".

Fiind însĕ, că pentru unele State esistă dispoziţiuni constituţionale cari ar face imposibilă supresiunea juraţilor, s'ar putè deferí curţilor cu juraţi unele din infracţiunile cele mai grave, fără ca prin aceasta sĕ se poată vedè vre-o atingere a principiului de divisiune a infracţiunilor în două clase, întru cât organisarea judecătorească în sine, de şi în raport cu sistemul de divisiune al infracţiunilor, este, însĕ, absolut independentă.

Asupra acestei a III-a cestiune, congresul, în urma raportului Dlui Vidal, profesor la facultatea din Toulouse, a adoptat următoarele resoluţiuni:

I. Divisiunea bipărţită e o divisiune ştientifică şi raţională;

II. Nu este loc de a se propune abandonarea ei Statelor ce au adaptat'o;

III. Poate fi însĕ util de a se stabilí o corelaţiune între clasificarea infracţiunilor şi clasificarea jurisdicţiunilor. Acolo unde, pentru a ajunge la acea corelaţiune, ar fi necesar a se subdividá prima categorie de infracţiuni în delicte majore şi delicte minore, sau chiar crime şi delicte, această subdivisiune ar fi numai de un caracter practic.

Acestea sunt, Dle ministru, resoluţiunile luate de congres, şi la adoptarea cărora am fost conduşi, după părerile noastre personale, a ne asociá. Vin deci a vĕ rugá sĕ binevoiţi a vedè şi D-voastră, dacă nu ar fi loc a se ţinè seamă de aceste decisiuni la lucrarea projectată de revisuirea codului penal?

Bine-voiţi, vĕ rog, Dle miinistru, a primí încredinţarea prea distinsei mele consideraţiuni.

Procuror-general, I. Duca.

Serviţiul telefonic.

Budapesta, 1 Novembre n.

Felicitări lui Lueger.

Tinerimea universitară sĕrbă de aici a felicitat telegrafice pe *Lueger* din incidentul alegerei sale de primariu al Vienei.

Un ministru ungar dimisionat.

Ministrul de agricultură contele *Festetich Andor* a dimisionat. Causa dimisionărei e rivalitatea şi frecările dintrĕ secretariul sĕu de stat *Miklós*, pe care 'l primise drept moştenire de la fostul ministru Bethlen, şi care — vedi tu — aşteptáse, ca după Bethlen dînsul sĕ urmeze ca ministru. Despre frecările acestea de altcum presa din capitală scrisese destul în dilele trecute.

Faptul dimisionării e întimpinat din partea lui „Hazánk" cu mare satisfacţiune, dicĕnd, că politica agrară va clătiná posiţiunea partidului liberal.

Posta administraţiunei.

Dlui St. de la Adria: Sub acest nume nu obvini între abonenţii nostri, deci nu eşti îndreptăţit a cere.. cu toate astea escepţional îţi rĕspundem, că losul dtale nu a făcut nici un câştig.

Dlui G. S. în T.-mic: Dintrĕ losurile Dtale nu a eşit nici unul.

Invitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḍiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal și cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm și invităm pe dnii abonați sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediția foii.

Abonamentele se fac mai ușor prin mandate postale.

PREȚUL:

pe ¼ de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat și legibil numele abonentului, locuința și posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea.“

Cu stimă

Administrația foii „Dreptatea.“

Bursa de Budapesta din 30 Octombre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	4²/₁₀	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	4²/₁₀%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Sorțuri private.

Împrumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorțuri reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Iustit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5½%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani		99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5½%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5%, 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%		100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%		99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 30 Octombre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănațan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . . în bani per 100 kgr.	6.69	și	6.71
Grâu la Mart.-Apr. . „ „ „ „ „	7.05	și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu . . „ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct. . „ „ „ „ „	5.06	și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu . „ „ „ „ „	6.13	și	5.15
Porumb Iul.-Aug. . . „ „ „ „ „	5.07	și	5.09
Porumb Aug.-Sept. . „ „ „ „ „	5.08	și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. . . „ „ „ „ „	5.87	și	5.89
Ovĕs la Mart.-April . „ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. . . „ „ „ „ „	9.45	și	9.50

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 30 Octombre 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil. .	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil. .	5.90—5.95
Secară, greutatea cualit. per 100 chil. .	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil. .	6.00—6.10
Ovĕs, vunturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă . .	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provincia	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit. .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb .	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci. .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci, .	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.